

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 29. Agobardi Tractatus adversus Judæos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66103)

nitentia quam annorum septem damnatur, ex quibus annos tres in pane & aqua jejunandum est. Presbytero autem spatium annorum decem præscribitur. Adulterium punitur pœnitentia annorum trium. Rapina annorum quinque, furtum simplex jejunio trium quadragesimarum in pane & aqua expietur, maleficiū pœnitentia septem annorum, divinatio, fors Sanctorum, aliæque ejusmodi superstitiones trium annorum, usura trium annorum, vulnus inflictum, si sanguis fluxerit, quadraginta dierum, & crapula septem dierum. Clericis eo gravior semper injungitur pœnitentia, quo altior est ordinis gradus, in quo eminent.

Tertio nubentibus trium hebdomadarum jejunium injungitur, quarto aut quinto nuptias repetentibus jejunium hebdomadarum viginti & unius, quod temporis spatium ultra quinque menses extenditur. Halitgarus haud diu post Concilium Parisiense anno circiter octingentesimo trigesimo fati functus Theodericum Successorem habuit.

§. XXIX.

Agobardi Tractatus adversus Judæos.

Agobardus Archiepiscopus Lugdunensis in se concitaverat odium Judæorum

Saculum IX.
A. C. 829.

c. 2.

c. 3.

c. 4.

c. 5.

c. 7.

Coint. an.
831. n. 25.

Sæculum IX. rum, quorum magnus numerus in illa
A. C. 829. Civitate erat, quod eorum mancipia baptizaret. Is quatuor quinqueve annis ante Concilium Lugdunense datis hæc de re ad Adalardum, Walam fratrem ejus, & Helifacharum, Procerum in Palatio præcipuos, litteris, *Peto a vobis, inquit, consilium, quid faciendum mihi sit de mancipiis Judæorum Ethnicis, quæ illi comparaverunt. Servi tales apud illos nutriti, inter nos discunt linguam nostram, audiunt de Fide, vident Dies Festos celebrari, commoventur, confugiunt ad Ecclesiam, Baptismum postulant. An repellendi sunt? At vero Apostoli eorumque Discipuli non expectaverunt dominorum licentiam, ut servos baptizarent.*

*de Bapt.
 Jud. manc.
 to. I. p. 98.*

Illud in hoc negotio difficultatem pariebat, quod compluribus legibus cautum esset, ne Judæi haberent servos Christianos. Itaque qui conferebant Baptismum Neophytos dominis subtrahabant, & poterant aliqui servi Religionem simulare, ut libertatem consequerentur. Sed istud incommodum removerant Leges, potestatem facientes Episcopo & omnibus Fidelibus baptizatos pretio redimendi. Hinc Agobardus subjungit: *Nolumus ut Judæi pretio pro servis dato priventur, nam illud, prout in Sacris Canonibus constitutum est,*

eis offerimus; verum illi id recusant accipere, putantes Curiam Cæsaream sibi favere. Nimirum Judæi damnum reputabant, si ex servis suis lucrum captare non possent, & cogerentur eos vendere.

Sæculum IX.
A. C. 829.

Querelas deinde affert Agobardus contra Judæorum Magistrum, nempe Præpositum jurium eorum conservatorem, nomine Everardum, qui eorum causam contra Ecclesiam defendebat.

Conjectura est, hunc Everardum haud multo post ab Imperatore Mandatum impetrasse, quo prohibebatur, ne invitis Judæis eorum mancipia Ethnica baptizarentur. Hac de re scripsit Agobardus Epistolam ad Abbates duos Hilduinum & Walam tunc in Palatio maxima auctoritate pollentes. In ea ex Evangelio egregie probat, nemini Baptismi Gratiam esse denegandam. (*)

De Baptizandis Judæorum Mancipiis.

Iterum-

(*) Omnino suspicari licet istud Mandatum a Ludovico Pio subreptitè fuisse impetratum. Atque in Epistola Agobardi ad Hilduinum Archicapellanus Ludovici Imp. & Walam Corbejensem Abbatem hæc verba leguntur, relata a R. P. Pagi: *Quoddam præceptum Judæi circumferunt, quod sibi datum ab Imperatore gloriantur, in quo continetur, ut mancipium Judaicum absque voluntate Domini sui nemo bapti-*

Sæculum IX. Iterumque queritur contra Judæorum
A. C. 829. Magistrum, minitantem, se facile impe-
 traturum, ut ab Imperatore Delegati
 mitterentur, qui editum Mandatum exe-
 cutioni darent. Dicit, se pro Neo-con-
 versis lubentissime pretium esse datu-
 rum, & fatetur, non esse licitum, Judæis
 liberos aut servos vi adhibita eripere,
 sed sponte venientes excipere.

tom. I. p. 102.

Sub idem tempus Agobardus datus
 ad Nebridium Narbonensem Archiepis-
 copum inter seniores Franciæ totius Præ-
 fules maxime venerabilem rogat, ut ad
 reprimenda Judæorum molimina secum
 operam jungat. *Hoc anno, inquit, Di-
 cesim meam visitans cunctis denunciavi,
 ut a societate Infidelium, non paganorum,
 nulli enim inter nos reperiuntur, sed Ju-
 dæorum separarentur. Deprehendi, ali-
 quos cum Judæis Sabbatum servare, die
 Dominica laborare, & jejunandi præce-
 pta violare. Complures mulieres eis ser-
 vientes tum mancipia, tum mercenaria,
 aut corpus suum aut animam corrumpi
 patiuntur, nam dicunt Judæi, se esse Pa-
 triarcharum & Propbetarum progeniem.
 Quin imo complures de infima plebe us-
 que*

baptizet. Quod a nobis omnino non creditur,
 ut a facie Christianissimi & Piissimi Imperato-
 ris tam contraria Ecclesiæ Regulæ sit egressa
 sententia.

que adeo infatuantur, ut dicant, solos ^{Sæculum IX.} Judæos esse populum Dei electum, ipsosque ^{A. C. 829.} veram Religionem custodire. Itaque prohibui, ne cum Judæis biberent, manducarent, aut habitarent; sed quidam missi ab Imperatore & maxime Everardus, qui Judæorum nunc Magister, sub obtentu Edictorum Imperialium religiosum opus nostrum destruere tentarunt, quibus nos neque ad horam cessimus; eo quippe adduci non possumus, ut credamus, Religiosissimum Principem mandata Divinæ legi usque adeo adversa edidisse. Rogo vos igitur, vos, inquam, quos tanquam firmas Ecclesiæ columnas omnes suspicimus; ad Episcopos vicinos scribite, & hortamini, ut conjunctis nobiscum viribus Ecclesiam a tanto malo liberare contendant.

Tandem Agobardus super hac re ad ipsum Imperatorem dedit Epistolam, cumque dicat, se id fecisse, postquam omnia cum Confratribus contulisset, scripta creditur illo tempore, quo celebratum est Concilium Lugdunense anno octingentesimo vigesimo nono. De illo ^{Agobardi} Concilio quidem nihil ad nos pervenit, ^{Epistola ad} in supradicta vero Epistola, cui titulus: ^{Imperato-} *De insolentia Judæorum*, Agobardus loquitur in hunc modum: *Venerunt ad* ^{to. I. p. 9.} *me Judæi Epistolam ad te datam ferentes, aliamque Vicecomiti Lugdunensi red-*
Hist. Eccles. Tom. XI. R dide-

Sæculum IX. *diderunt, in qua continentur mandata*
A. C. 829. *ut iis contra me auxilium præstet. Quam-*
vis Epistolæ istæ & nomen tuum &
sigillum præferant, a te fuisse profectum
tamen non credidi. His vero non parum
insolescebant Judæi minantes, nos vi-
obedientiam compellendos a Delegatis, qui
missi essent, ut se ab injuriis Christiano-
rum ulciscerentur. His vix dum limen
egressis adest Everardus, eadem mihi inge-
rens, & addens, Majestatem tuam Je-
dæorum causa mihi vehementer succen-
sere. Ipso digresso intrarunt Guericus
& Fridericus Delegati tui manibus te-
nentes Mandatum tuum & nescio quomodo
Capitulare. Tunc vero Judæi maxima
lætitiæ indicia dederunt, fugerunt Chri-
stiani, aut latibulis se abdiderunt. Ali-
liqui comprehensi, omnes ingenti terrore
perculsi. Agebant enim Delegati, te-
neutiquam Judæorum gentem aversari,
ut crederent aliqui, sed eos a te amari,
& pluris quam multos Christianos existima-
vari.

Hujus persecutionis causa est, quod
Christianis prohibuerimus, ne mancipia
Christiana Judæis venundaret, ne pate-
rentur, a Judæis venundari Christiano-
nos in Hispaniam mittendos, ne Judæi
domi suæ haberent Christianos mercede
conductos. Præterea prohibuimus, ne
quisquam cum ipsis Sabbatum observet,
quod

quod aliqua mulieres faciunt, ne Christiana-
ni die Dominica laborent, ne in Quadra-
gesima cum Judæis prandeant, (id est je-
junium ne frangant, tunc enim Fideles
ad vesperam reficiebantur) ne carnem
aut vinum ab eis emant, nihil enim Chri-
stianis vendunt, quam quod immundum
credunt.

Et postea: Gloriantur circumcisi,
gentem suam tibi in amoribus esse, quia
a Patriarchis genus ducunt. Factant
se, quod ad colloquium tuum honorifice
admittantur, quod primæ Dignitatis vi-
ri suum favorem & præsidium exoptent.
Dicunt, illis, qui tibi a consiliis sunt,
minime probari, quod Judæis probi-
beamus, Christianis vinum vendere, &
complures libras argenti eis dedisse, qui-
bus vinum coemant. Exhibent Epistolas Judæi Lug-
tuo nomine scriptas sigillo aureo muni-
tas, & vestes, quas a sæminis tibi pro-
pinquis & præcipuis in Regia matro-
nis uxoribus suis missas crepant. Ju-
dæi contra leges novas extruere Synago-
gas sinuntur, & eo denique perventum,
ut dicant imperiti Christiani, melius
sibi prædicare Judæos, quam Presbyteros
nostros. Delegati tui, ne in celebrando
Sabbato impedirentur, præceperunt, ut
nemo hoc die mercatui vacet, quamvis
hoc noceat Christianis, qui non in Sab-
bato sed in die Dominica a labore ab-
stinent.

R 2

stinent.

Sæculum IX. *finient.* Ex his Epistolis & Delegat
 A.C. 829. rum mandatis Judæorum reipublicæ
 ventibus cognoscimus imbecillum an
 mum Ludovici Imperatoris, blanditi
 uxoris suæ Judithæ & Aulicorum, quo
 rum familiaritati adsueverat, sermon
 bus plus æquo obnoxii.

His Agobardus subjungit: *Cum præ
 cedens Epistola scripta fuisset, super
 nit homo fugiens ab Hispaniis ex Cordo
 ba, qui dicit se parvum adhuc puerum
 furto abstractum fuisse a quodam Judæo
 Lugduni ante annos viginti quatuor, pe
 gisse autem anno præsentis cum alio, qui
 similiter raptus fuisset Arelate ab alio
 Judæo ante annos sex. Cumque illius
 cujus civitas paterna Lugdunum erat
 notos quæsiuissimus & invenissemus, in
 ctum est nobis, & alios pueros ab eodem
 Judæo plagiario raptos, alios vero emptos
 & venditos, & ab alio quoque Judæo
 præsentis anno alium puerum raptum &
 venditum. Tandem compertum nobis
 plures Christianos a Christianis vendi
 comparari a Judæis, perpetrarique ab eis
 plura nefanda, quæ referre honestus cal
 anus erubescit.*

In hac Epistola Agobardus promit
 tit, se ad Imperatorem ampliores literas
 daturum de Superstitionibus Judæorum
 & cura necessario adhibenda, ut Chri
 stiani ab eorum consortio excludantur.

Pro

Promisso stetit, edito Scripto, quod ad ^{Sæculum IX.} idem tempus refertur, & præter nomen ^{A. C. 829.}

Agobardi etiam nomina Bernardi Archi-
episcopi Viennensis & Faovæ Episcopi ^{to. I. p. 66.}
Cabillonensis præfert. In eo adducun-
tur complura Patrum Testimonia, & ^{de Judæi}
^{Superst.}

Conciliorum Franciæ Decreta, quibus
omne commercium cum Judæis Chri-
stianis interdicitur. Deinde errores &
superstitiones Judæorum referuntur in ^{Agobardus}
hunc modum: *Dicunt, Deum suum esse* ^{contra Ju-}
^{dæos.}

*corporeum, & diversis membris, sicut nos,
constare, quibus audire, videre, loqui
possit, & sic de ceteris. Inde sequi, cor-
pus humanum ad ejus imaginem esse fa-
ctum. Deum sedere in magno Palatio
super thronum, quem quatuor animalia
a quatuor partibus sustentant. Deo
infinite esse multitudinem cogitatio-
num suarum, easque cum ad opus deduci
non valeant, mutari in Dæmones. Ju-
dæi credunt, literas sui Alphabeti esse
æternas, & Legem Moysis compluribus
annis ante creationem Mundi fuisse scri-
ptam. Plures dari orbis terraqueos, plu-
res Infernos & plures Cælos. Deum
habere buccinas septem, quarum una-
quæque mille cubitos longa. Præter
plures alias nœnias, præsertim de JE-
su Christo.*

Cura maxima, qua celeberrimus Rab- ^{More Ne-}
binus Moyse, Maimoini filius conatur ^{vochi parte}
^{I. c. I. 2. & c.}

R 3

osten-35.46.

Sæculum IX. ostendere, Deum non esse corporeum
 A. C. 829. & Scripturæ hujus generis metaphora
 explicare, satis nobis demonstrat, quæ
 tas hic error in mentibus Hebræorum
 adhuc post annos trecentos, ex quo A
 gobardus scripserat, radices egerit.

§. XXX.

Probationes Superstitiosæ.

to. 7. Conc. p. 1669. *ibid.* p. 1583. *Capit.* tom. 1. p. 662. c. 12. p. 668. v. *sup.* 9. v. *Coint. an.* 829. n. 146. *Éc. Mabill.* tom. 1. *Analect.* p. 47.

Quatuor Conciliis Moguntino, Parisiensi, Lugdunensi & Tolosano celebratis, eodem anno octingentesimo nono Wormatiæ habita sunt Concilia, quæ etiam in Conciliorum numerum referuntur, & ubi recensetur Capitulare complurium Articulorum. Eorum vero nullus memoratu dignior quam ille, quo prohibetur examen, seu Probatio per aquam frigidam; hæc quippe illa usque tempora in usu fuerat. Superfunt hodieque formulæ precationum Ecclesiasticarum, (*) quæ hunc Ritum comitabantur. Unde patet, quod Actus Religionis esse crederetur. Manuscriptum illo ævo exaratum institutionem hujus

(*) Propterea obnixè te deprecamur Domine Jesu Christe, fac signum tale, ut si culpabilis est hic homo, nullatenus recipiatur ab aqua.
 Nat. Alex. in Eugenio II.